...ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

...бурят-Монголой ҮНЭН

...КП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй ...о Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган.

№ 69 (6259)
АПРЕЛИИН
8
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

...осква, Кремль

...Р Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ ...үхэр *Иосиф Виссарионович* СТАЛИНДА

...тэ Иосиф Виссарионович!

...ажахын үнгэрэгшэ жэлэй дүнгүүдые ба ...ой зорилгонуудые зүбшэн хэлсэхын тула ...канска зүблөөндэ суглараһан бидэнэр, Бу...голой хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд — ...дай түрүүлэгшэнэр, машинно-тракторна ...удай директорнүүд ба аймгүйсэдкомуудай ...ахын таһагуудые даагшад болбол советскэ ...ба бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй хүн...ждь, багша, хани нүхэр, Танда өөрынгөө ...амаршалга хүргөөд, советскэ арадай ба ...хэйн ажалшадай аша туһын тулада олон ...лнүүдтэ элүүр мэндэ ажаһуухыстнай хүсэ...

...республикын хүдөө ажахые хүгжөөхэ ту...дододоо угаа ехэ анхарал оролдолго табида...лөө манай түрэл большевистскэ партида, советскэ правительствода, хүндэтэ нүхэр ...Танда өөртэтнай Бурят-Монголой бүхы ...о таряашадай үмэнэһөө гүнзэгы баяс...хүргэнэбди. Бурят-Монголой урдань гээгдэн...эжэ бутархай байһан хүдөө ажахы хадаа ...о-сталинска национальна политикын ...колхозно байгуулалтын илаһанай ба агуу...од арадай ахадүүгэй туһаламжын ашаар со...засагай жэлнүүдтэ механизированнэ томо ...стическэ ажахы болоо. Республикын кол... МТС-үүд ба совхозууд түрүү зэргын ...нуудаар ба зэр зэмсэгүүдээр жэлһээ ...улам улам ехээр зэбсэглэгдэнэ. Манай по... ба сабшалан хадалангууд дээрэ мүнөө хэ...ган хүсэтэ тракторнууд, хэдэн зуун ком...д, тракторна сенокосилканууд ба хүдөө ...ондоошье машинанууд хүдэлмэрилнэ.

...убликын хүдөө ажахын түрүүшүүл наукын ...нуудые хэрэглэн, хүдөө ажахын культура... үндэр ургаса жэл бүри туйлана, малайн...толгойе олошоруулна, ашаг шэмыень ехэ ...о.

...р, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые ...э өөрынгөө хүдэлмэридэхи дутуунууд бо...уунуудые зоримгойгоор элирүүлхэ ба зай... хэрэгтэй, энээнгүйгөөр урагшаа амжалта...шажа шадагдахагүй гэжэ бидэнние, совет...үүдые, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Та ...г байнат. Тиимэһээ, хүдөө ажахын үнгэрэг...эй дүнгүүдые согсолхо зуураа, манай кол...ай ба машинно-тракторна станцинуудай ...буулгада ехэ дутуунууд үшөөл бии байна ...эдэрнэбди. Республикын хүдөө ажахын гол ...болоһон ниитын малажал хүгжөөхэ гүрэ...сэбые 1950 ондо дүүргээгүй байнабди. Кол...фермэнүүдтэхи малай ашаг шэмэнь үшөөл ...а байһаар. Энэ юун дээрэһээ болооб гэбэл, ...ой бата бэхи база байгуулгада — малажал ...э энэ гол үндэһэ һуурида анхаралаа һүүлэй ...дтэ һуларуулһан байнабди.

...малажалай талаар 1950 оной дүнгүүд мүн лэ ... байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ олохон колхозууд ...ажахын культурануудай тон бага ургаса ...ба гүрэнэй үмэнэхи уялгануудаа дүүргээ...гаа.

...ажахын 1950 оной дүнгүүдые ба 1951 он ...малажал хүгжөөхэ, хүдөө ажахын культу...ай ургаса дээшэлүүлхэ хэрэгтэхи колхо... ба МТС-үүдэй зорилгонуудые зүбшөөд, ...ажахые, тэрэнэй үндэһэн ба гол шухала һал...болоһон малажалые саашадань хүгжөөлгын ...манай түлөө асари ехэ харюусалгын мэдэрэ...бтэрэнхэй бидэнэр хүдөө ажахын гээгдэлдэ ...биха ба колхозно ажахын бүхы һалбари..., түрүүшын ээлжээндэ — ниитын малажал ...хэ хэрэгтэ 1951 оннне эрид дэбжэлтэ туй... жэл болгохын тула хамаг хүсэ ба арга хэ...үүдээ зорюулха гэһэн бата үгэеэ, хүндэтэ ...Виссарионович, Танда үгэнэбди.

... бэрхэшээлнүүдые дабаха ба ниитын ашаг ... малажал хүгжөөхэ гурбанжэлэй түсэбэй, ...ажал хүгжөөхэ хоёржэлэй түсэбэй дүүргэл...ахабди гэжэ үгэсэ үгэнэбди.

...агротехникэ хэрэглэн, эрхим луговодуудай ...шэл үргэнөөр дэлгэрүүлэн, 1951 ондо саб...уудай болон тэжээлэй культурануудай ургасые эрид дээшэлүүлхэ ябадал туйлахабди, шухала хэмжээтэй бүдүүн ба шэмэтэ тэжээлнүүдээр ниитын малажалые бүрин хангахабди.

Хабарай тарилгада бэлэдхэлые амжалтатайгаар дүүргэлгэ, тарилгаяа эрхимээр үнгэргэлгэ хадаа таряанажалай талаар манай бэелүүлхэ түрүүшын ээлжээнэй зорилго болоно. Республикын колхоз бүхэн хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэй нигта холбоотойгоор ажаллажа, 1951 ондо хүдөө ажахын бүхы культурануудай үндэр дээдэ ургаса абалга хангаха хэмжээ-ябуулгануудые зохёохо ба бодото дээрэнь хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэ байна.

Газартаряалангай культурые ниитэ дээрэнь дээшэлүүлээд лэ байбал үндэр дээдэ ба тогтууритай ургаса туйлагдаха гэжэ ойлгонобди. Тиимэһээ, манай колхозууд мичуринска түрүү наукын бүхы туйлалтануудые газартаряалангай практикада оролдосотойгоор нэбтэрүүлхэ, ногоо тариһан политой севообородуудые шудалан дэлгэрүүлхэ, уһалагдадаг газарнуудайнгаа талмайе үргэдхэхэ байна. Механизаторнууд бүхы колхозннгуудтай хамтадаа газартаряалангай культурые улам дээшэлүүлхын түлөө, колхозно үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудта механизаци нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхын түлөө, машинно-тракторна паркые эрхимээр ашаглахын, халаануудай ба сезонуудай нормонуудые трактор, сеялкэ, комбайн бүхэнөөр дүүргүүлхын түлөө тэмсэхэ.

Артельнэ ажахын хамаг һалбаринуудые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхын, ажалай жаяг заршам бэхижүүлхын, колхозно баялигые гамнан арбилхын, хүдөө ажахын артелиин Уставые нарин шангаар бэелүүлхын тулада манай республикын колхозууд хүсэ шадалаа сүм зорюулха, инаг Эхэ оронойнгоо аша туһада шэн зоригтойгоор ажаллаха, Советскэ гүрэнэйнгөө үмэнэхи уялгануудаа нангинаар дүүргэхэ.

Манай инаг вождь ба багша!

Бурят-Монголой колхозннгуудай ба хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй үмэнэхи зорилгонууд тон ехэ ба харюусалгатай байна. Эдэниие гүйсэдхэхын тулада олон бэрхэшээлнүүдые дабаха хэрэгтэй болоно. Зүгөөр, ямаршье бэрхэшээлнүүд бидэниие айлгахагүй. Большевистскэ партиие тойрон, инаг вождь ба багша нүхэр Сталиниие тойрон бата нигтаар жагсаһан манай республикын колхозно таряашад хүдөө ажахын бүхы һалбаринуудые саашадань хүгжөөхэ замдахи хамаг бэрхэшээлнүүдые дабахын тула хүсэ шадалаар, творческо эршэ зоригоор бүрин түгэс зоригжонхой байна.

Большевистскэ партиин хүтэлбэреэр, Иосиф Виссарионович, Танай гениальна ударидалгаар, манай орон коммунизм тээшэ урагшаа бата алхамаар дабшажа ябана. Байгаалиие хубилгаха асари ехэ хүдэлмэри манай орондо бэелүүлэгдэжэ, коммунизмын агууехэ барилганууд бодхоогдожо байна.

Хүндэтэ нүхэр Сталин! Манай арадай зохёон байгуулхы амгалан тайбан ажалаа эрхилжэ байхадань, харин американо-английска империалистнууд дэлхэйн шэнэ дай бэлэдхэнэ гэжэ бидэ мэдэнэбди. Гэбэшье, дай үүдхэгшэдэй амыень татажа шадаха эб найрамдалай тала баригшадай эмхидэмэл фронт хадаа империалистнуудай гэмтэ муухай түсэбүүдэй замуудые хаажа байна. Эб найрамдалай лагерь илаха гэжэ этигэнэбди. Эб найрамдалай лагерь илаха, ушарынь, тус лагериие агуусхэ Советскэ Союз толгойлно, ушарынь-эб найрамдалай тугые баригшань хүндэтэ ба инаг Иосиф Виссарионович, Та байнат.

Бурят-Монголой колхозно таряашад, бүхы советскэ арадтал адляар, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал мандуулха агууехэ нангин хэрэгые өөрынгөө шэн зоригто ажалаар эсэшэ сусашагүй бэхижүүлхын тула хүсэ шадалаа гамнахагүй байна.

Манай агууехэ Эхэ орон мандаха болтогой!

Манай ороной арадуудай ленинско-сталинска эбдэршэгүй хани барисаан мандаха болтогой!

Манай бүхы илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ — манай түрэл большевистскэ парти мандаха болтогой!

Советскэ Союзай ба бүхы дэлхэйн ажалшадай вождь, багша ба хани агууехэ Сталинда алдар соло!

БМАССР-эй 3-дахи зарлалай Верховно Соведэй I сесси

...дэр, апрелиин 7-до, үдэ...ста Соведүүдэй хоёрдохи ...ай Сталинска зал соо ...Монголой АССР-эй 3-дахи ... Верховно Соведэй I сес...эбэ.

...ССР-эй Верховно Соведэй ...һатай депутадуудай нэ...энгын аймагай Загастайн ...һургуулиин багша **Р. О.** ... Верховно Соведэй сессиие ...

...тадууд **И. А. Втору...** **Б. С. Семеновой, Б. Э.** ...ай, **И. И. Логушкинай,** **П. И. Ангаровай** дурадхалнуудаар сесси хадаа БМАССР-эй Верховно Соведэй түрүүлэгшээр депутат **М. М. Могноновые** (Прийсковэ округ), түрүүлэгшын орлогшонуудаар депутадууд **И. М. Трофимовые** (Сосново-Озерско округ), **Д. Б. Раднаевае** (Иволгын округ), **Н. А. Павлуцкаяе** (Дивизионно округ), **А. С. Удаевые** (Еловско округ) һунгаба.

Удаань сессиин зүбшэн хэлсэхэ асуудалнууд баталан абтаа.

Тэрэнэй һүүлээр сесси болбол депутат **М. Н. Болдохонов** түрүүлэгшэтэйгээр мандатна комисси 5 хүнһөө һунгаа. Мүн депутадууд **Л. П. Сабуров** ба **Н. С. Кучумовай** дурадхалаар Верховно Соведэй хуули гаргаха һанамжалгын ба бюджетнэ саг үргэлжын комиссинуудые һунгаһан байна.

Бурят-Монголой АССР-эй 1950 оной гүрэнэй бюджедэй гүйсэдхэл ба 1951 оной гүрэнэй бюджет тухай БМАССР-эй финанснуудай Министр нүхэр К. М. Мадаев элидхэл хэбэ.

Тиигээд сессиин апрелиин 7-ной заседани хаагдаа.

Майн урда тээхи мүрысөөн

ТҮСЭБҺӨӨ ГАДУУР 75 МЯНГАН ХИРПИИСЭ

Дээдэ-Березовкын хирпиисын заводой коллектив Майн һайндэрые эрхим бэлэгтэйгээр угтахын түлөө эршэтэй тэмсэн, ажал хүдэлмэри дээрээ эрид хубилалта хэжэ эхилээ. Коллективэй гэшүүд Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ ороходоо 70 мянган хэһэг хирпиисэ түсэбһөө гадуур бүтээн гаргаха уялга абаад, тэрээнээ дүүргүүтэй байна.

Халаанай мастернууд нүхэд Чеченков ба Елаев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг формовочно цехыч гэшүүд мүрысөө үүсхээд, тэрээндэ түрүү һуури эзэлжэ ябана. Эндэ үдэртөө гурбан нормо дүүргэдэг стахановецуудай тоо олошорно.

Городской Соведэй депутат Серпимбаев, сварщик Самохин, резчигүүд Яковлева, Степанова, Бобров болон бусад үдэр бүри 3—3 нормо дүүргэнэ. Тиихэдэ, нүхэр Шэбтур гэгшын хүтэлбэрилдэг бригадынхид хоёрдохи прессын заһабарилтые болзорһоонь 15 үдэр түрүүлэн дүүргээ.

Х. Петров.

Мүрысөөн үргэдэнэ

Кабанскын заһаганай заводой судна жолоодогшод болон мотористнууд Майн урда тээхи мүрысөөндэ ороходоо абаһан уялгануудаа саг соонь дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр ажаллана. Тэдэнэр двигательнүүдые заһабарилха түсэбөө дүүргээд, мүнөө пароходуудай корпусуудые табижа эхилээ.

Тэрэшэлэн Дубининска загаһанай заводой коллектив энэ хүдэлмэриие үндэр темптэйгээр ябуулжа мүрысэгшэдэй түрүү зэргэдэ ябана. Заһабарилагшадай бригадын бригадир нүхэр В. А. Гусев, мотористнууд П. Г. Бельский, А. Г. Соболев болон бусад үдэрэйнгөө даалгабаринуудые 130—150 процент дүүргэнэ. Эдэ заһабарилагшадай дунда түрүүшүүлэй методүүдые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлгэ үргэнөөр эмхидхэгдэнэ.

Мүнөө дурсагдаһан заводуудай коллективүүдэй гэшүүд Майн нэгэнэй һайндэрые судна заһабарилха хүдэлмэреэ һайн шанартайгаар дүүргэн угтахые оролдон, үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллажа байна.

Г. Сурков.

Хандагатайн леспромхозой узкоколейнэ түмэр замай паровозно депогой слесарь нүхэр В. Н. Левшин Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ ороод, үдэрэйнгөө даалгабариие 330 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Зураг дээрэ: В. Н. Левшин ажалдаа байна.

Д. Носовой фото.

Илаһан цех

Улан-Удын мяха-консервын комбинадай арһа дабһалдаг цехын коллектив үнгэрэгшэ жэлэй дүнгөөр мяха-һүнэй промышленностиин предприятинуудай хоорондо дэлгэрһэн Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ, СССР-эй мяха-һүнэй промышленностиин Министерствын хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байгаа. Тиихэдэ «Эрхим шанарай цех» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртөө һэн.

Тус цехын гэшүүд мүнөө Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ орожо, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаад, тэрэнээ амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Тэдэнэр апрель һарынгаа түсэбые 5 үдэрөөр түрүүлэн дүүргэхэ, тиихэдэ жэл соо 75 мянган түхэригэй дабһа арбилха, хүдэлмэриин процессые түргэдхэн, 125 мянган түхэриг мүнгэ эрьесэһээ сүлөөлхэ гэжэ шиидэнхэй.

Цехынхид ажалай бүтээсые үдэр бүри дээшэлүүлэн эдэ уялгануудаа дүүргэжэ эхилээ. Хэрбээ нёдондо жэлдэ тэдэнэр ажалай бүтээсые 12 процентээр дээшэлүүлһэн байбал, үнгэрэгшэ квартал соо дунда жэшээгээр 35—40 процент дээшэлүүлһэн байха юм. Цехын стахановецууд нүхэд Аюшинов, Угловская, Лентаев, Гончаров болон бусад үдэр бүри 1,5—2 нормо дүүргэнэ.

А. Шестаков.

АМЖАЛТАЯА АРБИДХАХАБДИ

Бурят-Монголой АССР-эй нютагай промышленностиин Министерствын системын шэгнүүр заһабарилгын заводой коллективэй дунда Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Социалистическэ мүрысөө үргэдхэһэнэйнгөө ашаар энэ жэлэй нэгэдэхи кварталай түсэбые 117,5 процент дүүргээбди. Тиихэдэ, апрель һарын түрүүшын табан үдэр соо мүн лэ горьтойхон амжалтанууд туйлагдаа.

Майн 1-нэй һайндэрые 5 һарынгаа түсэб дүүргэжэ угтахаһаа гадна, бүтээн гаргаһан продукциингаа өөрынь үные 10 процентээр химдарүүлха, түүхэй эдүүдые, материалнуудые, электроэнерги ехээр алмаха ба бүтээн гаргаһан продукциингаа шанарые эрид һайжаруулха гэжэ шиидээд, социалистическэ мүрысөө үргэдхэн тэмсэжэ байнабди. Стахановецуудай методүүдые үйлэдбэри дээрээ нэбтэрүүлхэ хүдэлмэри һүүлэй үедэ үргэнөөр ябуулагдана.

Манай коллективэй гэшүүдэй дунда стахановецуудай тоо олошорно. Стахановец А. С. Горбунов шэгнүүр заһабарилха хүдэлмэриие хоёр дахин түргэнөөр хэдэг болоо. Тиин нүхэр Горбуновой хүдэлмэриин методые гүнзэгыгөөр шудалһан нүхэд М. Кадан, Е. Расторгуева, А. Анготоев, Ф. Столь болон бусад үдэртөө 2—3 нормо дүүргэдэг стахановецууд болоо.

Стахановска методые үйлэдбэри дээрээ нэбтэрүүлһэнэй ашаар манай заводой коллектив нэгэдэхи кварталайнгаа түсэбые үлүүлэн дүүргээд, продукциингаа өөрынь үные 12 процентээр химдарүүлхын орондо 28 процентээр химдарууләһан, мүн арбаад мянган түхэриг гүрэнэй мүнгэ алмаһан байна.

Республикын правительствын тоггоолой ёһоор манай завод тусгаар нүүдэл бригада эмхидхэн, республикын аймагуудта гаргажа, колхозуудай, МТС-үүдэй болон кооперативна организацинуудай шэгнүүрнүүдые шалгажа үзэхэ, эбдэрһэн байгаа һаань, заһабарилха уялгатайбди. Тиимэһээ, саг зуурын мастерскойн байрануудые нютагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд таһалжа үгэхэ ёһотой юм. Теэд, энэ эрилтые Мухаршэбэрэй, Кударын аймагуудай сомсельсоведүүдэй зарим гүйсэдкомууд дүүргэнгүй, манай хүдэлмэридэ ехэхэн һаад түбэг ушаруулдаг болонхоо.

Л. Федорченко, шэгнүүр заһабарилгын заводой директор.

РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ МАЛШАД

Республикын малшадай социалистическэ мүрысөөнэй 1950 оной дүнгүүдые хаража үзөөд, БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет доро дурсагдаһан колхозннгуудта ниимэ нэрэзэргэнүүдые олгобо:

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ ҺААЛИШАН-МАЛШАН»

1. **Бадмаева** Цырен-Дулма Дашинимаевнада—малажалай талаар Бурят-Монголой туршалгын станциин туршалгын ажахын һаалишан.

2. **Барышникова** Мария Михайловнада—Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой һаалишан-малшан.

3. **Иванова** Александра Яковлевнада—Курумканай аймагай «Октябрь» колхозой һаалишан-малшан.

4. **Найданова** Цырен-Дыжит Найдановнада—малажалай талаар Бурят-Монголой туршалгын станциин туршалгын ажахын һаалишан.

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ ТУГАЛШАН»

1. **Перевалова** Евдокия Ивановнада—Зэдын аймагай Фрунзын нэрэмжэтэ колхозой тугалшан.

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ МАЛША-ПАСТУХ»

1. **Балданов** Банзаракца Балдановичта—Зэдын аймагай «Улаан-Үшөөтэ» колхозой малша-пастух.

2. **Балданов** Санжи Будажановичта—Зэдын аймагай «Улаан-Үшөөтэ» колхозой малша-пастух.

3. **Банзаракцаев** Радна Банзаракцаевичта—Зэдын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой малша-пастух.

4 **Батуева** Будажап Батуевнада — Мухаршэбэрэй аймагай «Комсомол» колхозой малша-пастух.

5. **Будаева** Сыпил Дугардамбаевнада—Ахын аймагай «Улаан-Аха» колхозой малша-пастух.

6. **Балданова** Бадма-Ханда Балдановнада—малажалай талаар Бурят-Монголой туршалгын станциин туршалгын ажахын малша-пастух.

7. **Гармаева** Епи Чимитовнада—Ахын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой малша-пастух.

8. **Гармаева** Дамдинжаб Гармаевнада—Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой малша-пастух.

9. **Гармаева** Санжидма Гармаевнада—Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой малша-пастух.

10. **Гомбоева** Цыбик Дабасаевнада — Ахын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой малша-пастух.

11. **Гулгенова** Ганжидта—Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой малша-пастух.

12. **Добчинов** Дамдин-Сурун Добчиновичта—Зэдын аймагай «Улаан-Үшөөтэ» колхозой малша-пастух.

13. **Дылыкова** Дарима Ухиновнада—Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой малша-пастух.

14. **Золтоева** Долгор Санжиевнада — Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой малша-пастух.

15. **Очиров** Цыремпил Очировичта — Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой малша-пастух.

16. **Реховский** Григорий Ивановичта—Курумканай аймагай «Красный пахарь» колхозой малша-пастух.

17. **Степанова** Ульгаржина Белектуевнада—Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой малша-пастух.

18. **Ухинова** Шалсама Лобсановнада—Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой малша-пастух.

19. **Цыбикова** Дарима Батожаповнада—Зэдын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой малша-пастух.

20. **Чимитова** Дулмаде Чимитовнада—Курумканай аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой малша-пастух.

21. **Эрхитуева** Дулма Ринчиновнада—Курумканай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой малша-пастух.

«РЕСПУБЛИКЫН ЭРХИМ ХОНИШОН»

1. **Аюшеев** Буда Цыдыповичтэ —Зэдын аймагай «Галын-Очи» колхозой хонишон.

2. **Бурлакова** Вера Павловнада — Зэдын аймагай Фрунзын нэрэмжэтэ колхозой хонишон.

3. **Жимбеева** Ульзыта Чагдуровнада — Зэдын аймагай «Галын Очи» колхозой хонишон.

4. **Капустина** Агафья Елисеевнада — Кударын аймагай Чкаловэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон.

5. **Цыденова** Дулгар Цыденовнада — Мухаршэбэрэй аймагай «Шэнэ-Байгал» колхозой хонишон.

Хүдөө ажахыгаа улам хүгжөөхын түлөө тэмсэе!

Хүдөө ажахын хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшад хөөр…

* *

Оролдолго үүсхэл ехэтэйгээр хүдэлмэрилэе

Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Т. Д. Сычев

Манай аймагта загаһа барилгада ба тариаанажалда гол анхаралаа хандуулаад, малажалаа мартадаг ушарнууд олон үзэгдэдэг. Иигэдэг колхозууд хадаа хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар оройдоол хахад юумэеэ хэнэ гээшэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ ганданги уларилтай байбашье, бүхы аргануудые хэрэглэн, малдаа хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ шадаһан колхозууд мүнөө малайнгаа үбэлжэлгые муубэшээр үнгэргэжэ байна. Доторойнгоо резервнүүдые хүсэд хэрэглэжэ шадаагүй колхозууд үбһэ тэжээл багаар бэлэдхэжэ, мүнөө ниитынгээ адуу малые гарзада оруулжа ба тураажа байна.

Манай томодхогдоһон колхозые абаад үзэхэ болоо һаа, загаһа барилгаһаа ба тариаанажалһаа заа-ханшье дутуугүйгөөр малажалаа хүгжөөхэ, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ дүүрэн аргатай. Нёдондо манай колхознигууд малдаа бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ шадаа һэн. Һүүлээрнь үшөө нэмэлтэ тэжээл бэлэдхэжэ, бүришье һайн байдалтай болоһон байгаабди.

Үбһэ хуряалгын халуун үедэ зарим колхозуудай үбһэ тэжээл ехээр бэлэдхэжэ шададаггүй шалтагаанай нэгэн хадаа колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри муугаар ябуулдаг, бүхы колхознигуудаа тэжээл бэлэдхэлдэ гаргадаггүй ябадал болоно. Гэрэй эзэн эхэнэрнүүд ехэ туһа хүргэжэ болохо. Тэдэнии бултыень энэ хүдэлмэридэ элсүүлдэг болохо хэрэгтэй.

Тэжээл бэлэдхэлэй кампаниин үедэ республикын хүдөө ажахын Министерствоһээ гү, али аймагай хүдөө ажахын таһагһаа ямар нэгэн туһаламжа хэрэгтэй болодог. Теэд энэ үедэ аймагай хүдөө ажахын таһагта гү, али Министерстводэ туһаламжа үгэхэ мэргэжэлтэнии гү, али хүтэлбэрилэгшые олохогүйш. Юундэб гэхэдэ, тэдэнэр энэ үедэ ехэнхидээ курорт, санатори болон амаралтын гэрнүүдтэ ябашанхай байдаг.

Тиихэдэ Кабанскын МТС элдэб шалтагаан дурдаад лэ, трактораар сабшадаггүй, сабшалангай газар бургааһа һөөгүүдһээшье сэбэрлэжэ үгэдэггүй. Юундэб гэхэдэ, тус МТС бургааһа һөөг хахалха нэгэшье плуггүй юм. Иимэ байдал МТС-эй директорэй ба мүн республикын хүдөө ажахын Министерствын гэмээр тохёолдоо. Саашадаа иимэ гээгдэнги байдалаа дары сагтань усадхаха хэрэгтэй.

Хүдөө ажахын хүдэлмэринүүдые механизацилха тухай хэлсэхэ зуураа, мүн баганууд юумэеэ мартаха ёһогүйбди. Яахадааб гэхэдэ, баганууд юумэнһээ ехэнүүд юумэн бүридэдэг. Жэшээнь, гар хажуур. Энээнгүйгөөр буртаг, тэгшэ бэшэ газарай ногоо сабшахын аргагүй. Мүнөө гар хажуурнуудаа һайнаар бэлдэхэ хэрэгтэй. Мүн урда жэлнүүдтэ асануудшье хомор байһанаа, харин һаяпай, шанар муутайшье һаа, хэгдэжэ эхилээ. Хооһон гараараа үбһөө һүрилдэггүй хадамнай энэ зэмсэг тон шухала хэрэгтэй болоно.

Манай колхозой бэлшээриин зарим участогууд уһанда абхуулдаг. Тэрэнэй эсэстэ тэндэ элдэб хорхой шабхайнууд, бактеринүүд бии боложо, мал үбшэлдэг байна. Гэбэшье, манай ветеринарна мэргэжэлтэд малай ямарааршье үбшэлһыень мэдэдэггүй, харин элдэб «эльгэнэй», «уушханай», «няалтын» үбдэһэн шалтагаанһаа гэһэн актнуудые бэшээд лэ ябашадаг байха юм. Тэрэшэлэн хамуу үбшэнтэй тэмсэл һулаар ябуулагдана. Ветеринарна кадрнуудые бэлэдхэлгэ манай республикада доодо хэмжээндэ байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Колхозоо эмхидхэлэй-ажахын талаарнь улам бэхижүүлхэ, колхознигуудай ажалай эмхидхэлые, жаяг заршамые һайжаруулха, үйлэдбэриин бригадануудые бэхижүүлхэ гээшэ манай шухала зорилго болоно. Манай колхоз томодхогдоһонһоо хойшо үйлэдбэриингөө бригадануудые бэхижүүлжэ, 6 томо бригадануудые байгуулаhхай. Эдээнии һаяын сагаар 4 бригада болгон бүридхэхэбди. Социалистическэ мүрысөөнэй тугые дээрэ үргэн, манай тариаанажалай бригаданууд хабарай тарилгада бэлэдхэлые амжалтатайгаар түгэсхөө. Бүхы машина зэмсэгүүд, хомууд тоногууд һайнаар заһабарилагданхай. Мори унаамнай тэжээлээр дүүрэн хангагдаа. Мүн полевой хүдэлмэриин түсэб зохёогдожо байна. Энэ түсэбтэй колхознигуудаа танилсуулхабди. Тиимэһээ тарилгын эхилхэдэ колхозник бүхэн хүдэлмэриингөө байрые мэдээд байха болоно. Тиихэдэ манай колхоз бүхы тарилгаяа сортовой үрһөөр хэдэг болонхой. Мүнөөшье жэлдэ сортовой үрһөөр хангагданхайбди.

Мүнөөдэр хэһэнһээ үглөөдэр бүри ехые хэхэ гээшэ бидэнэй — социалистическэ хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй арюун зорилго мүн. Манай колхоз электростанцитай, пилораматай, механическа тээрмэтэй, катертай, сушилкатай, радиотой болонхой хадаа энээгээрээ һанаагаа амархагүй, харин үшөө механическа мастерскойтой болохо ёһотойбди.

Манай хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэд эршээ зангидан, үнэн зүрхэнһөө ажаллаа һаа, республикынгаа хүдөө ажахые, илангаяа малажалые гээгдэнги байдалһаань гаргажа шадаха байнабди. Тиимэһээ бүхы үүсхэл оролдолгоёо гарган ажаллая, нүхэдүүд!

Луговодууд-герасимовецуудай бригадатай болоё

Сэлэнгын аймагай XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Герасимов

Мал үсхэбэрилгэдэ үбһэ тэжээлэй базын гол һуури эзэлдэг хадань сабшалангай газар һайжаруулгада онсо анхарал хандуулха ёһотой аад, багаар хандуулнабди.

Энээнэй урда тээ манай республикын олон колхозуудта герасимовска звенонууд бии байһан юм. Тэдэнии дахин һэргээн байгуулха, колхоз бүхэндэ луговодуудай бригадануудые эмхидхэхэ ёһотойбди. Алуу малаа гансал бүдүүн тэжээлээр хангаха бэшэ, харин шэмэтэ тэжээлээр хүсэд хангаха шухала. Тиигэнгүй ашаг шэмэтэ ниитын малажалые хүгжөөхэ 3 жэлэй түсэбые дүүргэжэ шадахагүй байнабди.

Манай колхоз герасимовска хүдэлөөнэй эхэ нютаг юм. Герасимовай эхилһэн хэрэгые үргэлжэлүүлжэ, манай колхознигууд үбһэ тэжээл бэлэдхэлгээр жэл бүри горьтой хүдэлмэри хэдэг. Үнгэрэгшэ жэлдэ сабшалангай бүхы талмайн гектар бүриһөө дунда зэргээр 10 центнер, зарим участогуудһаа 85 центнер, рекордно участогһаа 118 центнер үбһэ хуряажа, ниитынгээ малажалда хүсэд хүрэхөөр үбһэ тэжээл бэлэдхэһэн байнабди. Энээнэй ашаар манайда малай үбэлжэлгэ муу бэшээр үнгэргэгдэжэ байна. Малаймнай хүшэ тамир ехэ муудаагүй. Малнуудые һайнаар эдеэлүүлхэдэ ашаг шэмэнь зунайхиһаа багааршье доошолногүй. Һаамхай үнеэн бүриһөө сүүдхэ соо 8—10 литр һүн һаагдана.

Манай колхозой гэшүүд үбһэ тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгэй удхашанар ойлгонхой. Үбһэ тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэри жэл бүри эртээнһээ эхилдэг байнабди. Мүнөө республикын суута луговод Батышев өөрынгөө нүхэдтэй хамта горьтой хүдэлмэри хэжэ захалаа. Луговодууд Мухаченко ба Суслов гэгшэд өөһэдынгөө участогай ургаса дээшэлүүлхын тулада хүдэлмэрилжэ эхилһээр үнинэй.

Энэ жэлдэ сабшалангай газар һайжаруулха, уһалха, үтэгжүүлхэ талаар горьтой уялгануудые абаабди. Сабшалангайнгаа газарта минеральна үтэгжүүлгэ оруулха, 100 гектар намагтай газар хатааха, 50 гектар газарай бургааһа сэбэрлэхэ, люцернэ тариха гэхэ мэтые олон уялгануудые манай колхознигууд абанхай.

Эдэ уялгануудые дүүргэхэ хэрэгтэ механизаци ехэ үүргэ дүүргэхэ байна. Тиимэһээ МТС-эй зүгһөө, мелиоводстройн республиканска конторын зүгһөө зохихо туһаламжа үзүүлхэ бэзэ гэжэ найдагдана.

Манай гол зорилго

Хориин аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Базаржапов

Манай аймагай колхозуудта малай үбэлжэлгэ үбһэ тэжээлээр дутагдалтай дээрэһээ бэрхэшээлтэйгээр үнгэргэгдэжэ байна.

Ниитын малажал хүгжөөхэ 1950 онойнгоо түсэбые манай колхоз дүүргээ. Ниитын ашаг шэмэтэ малажалые хүгжөөхэ 3 жэлэй түсэб дүүргэхэ ёһотойбди. Малаа үбһэ тэжээлээр хангажа шадаа хадаа энэ түсэб дүүргэхэ байнабди. Тиимэһээ малдаа үбһэ тэжээл бэлэдхэл манай эгээн шухала, гол зорилго болоно.

Үбһэ тэжээл бэлэдхэлдэ машинно-тракторна станцинууд ехэ үүргэ дүүргэхэ зэргэтэй. Теэд станциин дирекци энэ асуудалда хайша хэрэгээр хандадаг. Үбһэ хуряалгын эхилхэ болоһон хойно МТС сенокосилкануудаа түргэнөөр заһабарилаад, колхоз эльгээдэг, теэд тэдэнь эбдэржэ урагшаа ябадаггүй. Машинануудаа муугаар заһабарилһанһаань боложо, МТС-эй бүтээһэн хүдэлмэриин шанар муу байдаг. Юундэ иимэ гээшэб гэжэ директорһээ асуухада, «энэ машинанууд гүрэнэй комиссяар абтаһан лэ юм» гэжэ харюусадаг. Манай Хориин МТС-эй дирекци энэ жэлдэ үбһэ тэжээл бэлэдхэлдэ ехэ анхарал хандуулха ёһотой.

Мүн сабшалангай газарай ургаса дээшэлүүлхэ хэрэгтэ уһалалга ехэ удхашанартай. Энэ хэрэгтэ онсо анхаралаа табиха ёһотойбди.

Саашань би аймагай ба республиканска организацинуудай хүтэлбэрилгэ тухай хэлэхэм. Эдэ организацинууд колхозой саашанхи хүгжэлтэ тухай бодомжолон хаража үзэдэггүй. Ямар нэгэн кампаниин үедэ тэдээнэй түлөөлэгшэд ерээд лэ, хүдэлмэреэ түргэнөөр дүүргэхэ эрилтэ хэдэг заншалтай. Эдэ организацинуудай зүгһөө эли тодо, саг үргэлжын хүтэлбэри үзэгдэдэггүй. Илангаяа малажалай асуудал иимээр хүтэлбэрилэгдэдэг байна. Адуу малай турашаһан хойно хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, аймагай организацинуудһаа түлөөлэгшэд ябажа захалдаг. Зунай сагта малаа ямараар харанаб гэжэ нэгэшье хүн шалгадаггүй. Гэхэтэй хамта, зунайл сагта үбһэ тэжээл бэлэдхэл, малай зунай адуулга хододоо шалгагдаха ёһотой ха юм.

Малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри муугаар табигданхай. Малшадай дунда лекци үсөөн уншагдадаг байна.

Томодхогдоһон колхозуудта туһаламжа хэрэгтэй

Кяхтын аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Лазарев

Томодхогдоһон колхозуудта саг соонь туһаламжа үзүүлэгдэдэггүй байна. Жэшээлхэдэ, манай колхоз томодхогдоһоор 2 һара үлүүтэй болоо. Теэд мүнөө хүрэтэр колхозойнгоо центрые хаана байгуулхаяа мэдэнэгүйбди. Тиимэһээ ажахымнай шухала барилганууд баригданагүй.

Колхозуудые түбхинүүлхэ ба байра байдалыень заһабарилха асуудал мэнэ гэһээр сүлөөтэй үедэ—үбһэ, таряа хуряалгын эхилхэһээ урид шиидхэгдэхэ ёһотой. Юуб гэхэдэ, мүнөөл үедэ хүдэлмэриин хүсэн элбэг байдаг гээшэ. Теэд, манай колхозой центрые түсэблэхэ талаар аймагай хүдөө ажахын таһаг биратай юумэ хээгүй.

Адуу малаа һайн байраар хангаха гээшэ хэзээ хэзээнэйхинээ шухала болоод байна. Гэхэ зуура, барилгада хэрэгтэй зүйлнүүд хүдөө нютагуудта хомор байһаар. Манай худалдаа наймаанай эмхи зургаанууд хуурай, аргамжа мэтэнүүдые колхозуудта тон багаар худалдана.

МТС-үүдэй хүдэлмэри тухай хэдэн үгэ хэлэхэ хүсэлэнтэйб. Үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ Кяхтын МТС тон һулаар хабаадалсана. Тэндэ бии байгаа оройдоо ганса силосорезкэ аймагай бүхы колхозуудые хангажа шаданагүй. Тиимэһээнь МТС-үүдые техникээр хангаха шухала гэжэ республикын хүдөө ажахын Министерстводэ һануулнаб.

Бидэндэ юун һаад хэнэб

Кударын аймагай Хамчигадайн МТС-эй директор нүхэр Воробьев

Машинно-тракторна станцинуудые машина зэмсэгүүдээр хангалгын дутагдалтай байһан тухай үгэ хэлэһэн нүхэдүүд тон зүб тэмдэглээ. Манай МТС-тэ оройдоо хоёр сенокосилка мүнөө бии. Тэдээндэмнай нёдондо аяар 7 мянган гектар талмай сабшаха түсэб үгтэһэн юм. Энэ түсэбэй ямаршье бодомжолгогүйгөөр табигдаһаниинь ойлгосотой бэзэ. Мүнөө жэлдэ 4 мянган га талмай сабшаха гэһэн түсэб үгтөө. Теэд косилкануудай ажаллажа боломоор сэбэр сабшалан тон бага юм.

Сабшалангай хомор байһанай нэгэн шалтагаан хадаа һүүлэй жэлнүүдтэ колхозууд газараа арилгахаа болишоо. Сабшалангынь буртаг үбһэндэ, элдэб шулуу модондо дарагдашана. Үнгэрхэдөө зарим колхозуудай түрүүлэгшэнэр МТС-эй хүсөөр үбһэ сабшаха, сенокосилкануудые хэрэглэхэ дурагүй байдаг. Машинаар сабшахада ехэ үбһэн хаягдана, гараараа сабшабал ехэ үбһэн абтана гэһэн гээгдэнги һаналые тэдэнэр баримталдаг байна.

Республикын хүдөө ажахын Министерство МТС-үүдтэ ажалай түсэб үгэхэдөө бодото байдалые, МТС-эй хүсэ шадалые хараадаа абадаггүй. Намаг газарые хатааха гэһэн түсэбэй бидэндэ үгтэнхэй байбашье һаань, энэ ажал хэхэ машина зэбсэггүйбди.

Саашадаа түсэблэлгын асуудалда бодото большевистскэ анхарал хандуулха шухала.

☆ ЗҮБЛӨӨНДЭ ХАБААДАГШАД ☆

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, Социалистическэ Ажалай Герой Р. С. Бубеев хүдөө ажахын хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөндэ хабаадагшадтай — колхозуудай түрүүлэгшэнэртэй заб һаралтын үедэ хөөрэлдэжэ байна.

Д. Ноской фото.

Колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхэ

Зэдын аймагай „Коммунизм" колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Д. Жигмытов

Манай Дэрэстэй нютагта 19 улусууд гэхэ гү, али 7 жэжэ колхозууд нэгэдхэгдэжэ, «Коммунизм» гэжэ томо коллективнэ ажахы тогтоһон байна. Колхозуудай нэгэдэхэтэй хамта, тэрэнэй малажал ба тариаанажал тон ехэ болоо. Иимэ томо ажахые амжалтатайгаар хүгжөөхын тула манай колхознигуудай урда колхозоо эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхэ угаа ехэ зорилго табигдаһан байгаа. Иимэ ажахые хүгжөөлгын эгээн түрүүшын шухала асуудалнуудай нэгэн хадаа колхозойнгоо центральна усадьба барилга, томодхогдоһон колхозой база дээрэ газар эсхэмжэлгые ба ногоо тарилгата полевой болон тэжээлэй севооборотуудые шэнээр түсэблэн ашаглалга болоно.

Гэхэтэй хамта, геодезическэ хүдэлмэриин ябуулагдаагүй дээрэһээ дурсагдагша хүдэлмэринүүд мүнөө хүрэтэрөө дүүргэгдээгүй байһаар. Тиимэһээ манай томодхогдоһон «Коммунизм» колхоз мүнөө тогтонижоһон центральна усадьбагүй байна.

Газар эсхэмжэлгын асуудалаар би нэгэтэ БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын газар эсхэмжэлгын ба севооборотой управлениин хүдэлмэрилэгшэдэ хандаһан байнаб. Теэд тэрэ хүдэлмэрилэгшэ «энэмнай тон орёо асуудал гээшэ» гэжэ харюусаа. Иимэ орёо асуудалай шиидхэлгые мүнөө болотор хүлеэһээрбди, үшөө хэды болотор хүлеэхэеэ мэдэдэггүйбди. Колхозые эмхидхэлэй-ажахын талаар бэхижүүлхэ хэрэгтэ газар эсхэмжэлгын гол үүргэнүүдэй нэгые эзэлхэ байһан туладань энээндэ онсо анхарал хандуулха саг тулаа.

Гадна, манай тэндэхи Сагаан-Усанай МТС-эй (директорынь нүхэр Санданов) хүдэлмэрие эрид һайжаруулха шухала. Энэ МТС хододоо гээгдэлтэй, хододоо хамагай хойно шэрэгдэжэ ябадаг. … республикын хүдөө ажахын … нистерство, тэрэнэй МТС… Управлени энэ МТС-эй гэ… шалтагаанине шалгадаггүй, … нэй хүдэлмэрине бодото … дээрэнь шэнжэлэн харадаггүй…

Хабарай полевой ба таряа… ряалгын, пар хахалалгын, м… садшье хүдэлмэринүүдэй үе… МТС манай колхоздо ехэ хү… ринүүдые гүйсэдхэхэһөө … уһалууриин системэ барил… най, сабшалангай ба бэлш… газар бургааһа һөөгүүдһээ … лэхэдэмнай тон ехэ туһал… хүргэхэ ёһотой байна. Ж… парти ба правительствын ду… һанай ёһоор малажалай-ма… станцинуудые байгуулхада… лохо. Энэ хадаа ниитынгээ … ажалда тэжээлэй бата бэхи … байгуулха хэрэгтэ гол шу… һуури эзэлхэ байна.

Тиихэдэ культурно-гэгээ… талаар манай Дэрэстэйдэ … байдал тохёолдонхой: энд… дунда һургуулиин байгуулаг… тула манай үхибүүд 70 кил… тэ байһан Петропавловка гү, … 250 километртэ байһан Ул… ошожо һураха баатай болон… рэстэйдэ дунда һургуули бай… тушаа республикын гэгэ… Министерствын урда асууда… бигданхай. Теэд энэ Минис… тэрээндэмнай ёһо тэдыгээр, … рогоор хандаа гээ һаа буруу … хогүй.

Һүүлэй үедэ зарим колхо… социалистическэ мүрысөөн ё… дыгээр эмхидхэгдэдэг ба эн… хала асуудал, юундэшьеб, … хи ээлжээндэ табигдадаг бол… Иимэ байдал саашадаа тэ… аргагүй. Колхозно үйлэдб… ажалай бүтээсые эрид … лүүлхэ үүргэтэй социалис… мүрысөөе саашадаа үргэн … сатайгаар дэлгэрүүлхэ уял… ди.

Орлогшонортоо найдаад, өөһэд… миин һуухагүй

Кяхтын аймсоведэй гүйсэдкомой хүдөө ажах… таһагые даагша нүхэр Хороших

Мүнөө бидэнэр, республикын колхозуудай түрүүлэгшэнэр, МТС-үүдэй директорнүүд ба АСХО-нуудые даагшад энэ зүблөөндэ сугларжа, республикынгаа хүдөө ажахын, илангаяа малажалай тон ехэ гээгдэлдэ ороһон шалтагаанииень элирүүлэн, энээнһээ яагаад түргэнөөр гараха тухай хэлсэжэ байнабди. Иимэ гээгдэнги байдал ямар шалтагаанһаа тохёолдооб? Имагтал гол түлэб энэ зүблөөндэ мүнөө хабаадажа байһан бидэнэрэй, хүдөө ажахын хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдэй хангалтагүйгөөр, ажахынгаа бүхы арга боломжонуудые хэрэглэнгүй хүдэлмэрилһэнһөө, ниитэ зоноо ажахын-политическэ кампанинуудта хүсэдөөр элсүүлжэ шадаагүй дээрэһээ болоо. Имагтал энэ шалтагаанһаа нёдондо тэжээл бэлэдхэлэй түсэб олонхи колхозуудта дүүргэгдээгүй. Имагтал тэжээлээр дуталдаһан дээрэһээ мүнөө үбэлжэлгын үедэ ниитымнай адуу мал ехээр турана ба гарзална. Иигэжэ байгша ондо ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй ба адуу мори үсхэбэрилхэ хоёр жэлэй түсэб дүүргэгдэхэгүй аюул тохёолдоод байна.

Энээндэ олонхи АСХО-… даагшадшье зэмэтэй. Бидэн… даа аймагайнгаа колхоз… ябуулагдадаг бүхы хүдэлмэ… дые хоёрдохи нюурнуудта — … номууд, зоотехнигүүд болон … та сүм даалгажархидаг за… тай болошообди. Тиигээд … колхозуудта ябахагүй, ходо… лөөгүй хэбэртэй, телефоно… трубка баряад лэ, ехэнхидээ … бинедтээ һуудаг байнабди. … шадаа колхозуудтай барис… бэхижүүлхын тула тэндэ са… гэлжэ ябажа, бодото байда… танилсажа байха ёһотойбди.

Гадна, манай Министе… АСХО-нуудай хүдэлмэрие һ… хинадаг. Элдэб олон асууд… даар бидэнние ерүүлдэг аад, … лай эмхидхэлэй асуудалаар … тэшье дуудаагүй.

Өөһэдынгөө гээгдэнги … нуудһаа хахасажа, хүдөө а… гаа бодотоор хүтэлбэрилдэг … һаа, бидэнэр манай урда та… һан шэнэ зорилгонуудые а… татайгаар дүүргэжэ шадаха … набди.

Хойморой намагые хатааха…

Түнхэнэй аймагай „Красный пахарь" колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Байбородин

Мүнөө үнгэргэгдэжэ байгаа суглаан хадаа малажалые хүгжөөхэ ябадалда ехэхэн удхашанартай гэжэ һананаб. Элидхэл соошье, нүхэдэй хэлэһэн үгэнүүд соошье малажал тусхай һуури эзэлнэ.

Манай «Красный пахарь» колхоз, мүн Түнхэнэй аймаг үргэлжэдөө ниитын ашаг шэмэтэ малажалые үсхэбэрилхэ түсэбөө 1950 ондо дүүргээгүй. Энэ дутагдалаа бидэнэр мүнөө жэлдэ хүсэлдүүлхэ зэргэтэйбди. Теэд, яажа хүсэлдүүлхэб гэһэн асуудал эндэ гарана. Минии һанахада, нэн түрүүндэ, үбһэ тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэй байна.

Түнхэнэй аймаг, тэрэ тоодо манай колхоз, үбһэ тэжээлэй база байгуулха дүүрэн арга боломжотой. Манай тэндэ Хойморой намаг гэжэ ниилээд ехэхэн дайда уһа намагта эзэлэгдэшэнхэй байдаг. Тэрэнии хатааха тухай хөөр… нүүд хэдэн жэл соо гарана. … мүнөө хүрэтэр юушье … дэнэгүй. Хэрбээ энэ намагые … таагаад байбалнай, 35 мянга… тар сабшалан Түнхэнэй ко… зуудта нэмэри болохо байга…

Тиихэдэ манай колхозой … байдалай баһа нэгэн асууда… рэ тогтохо хүсэлэнтэйб. Би… республикынгаа центрһээ … холо ажаһуунабди. Тиимэһэ… али ондоо ямар нэгэн шал… һаа шухала хэрэгтэй юу… бидэндэ хүрэжэ ошодоггүй. … шээлхэдэ, бүхэли жэл соо … аймаг оройдоо 100 килограм… товой түмэр абаһан байна. … бага хэмжээнэй түмэр би… эрилтэнүүдые яашье хангаж… даагүй. Баһа минеральна … жүүлгэ хожомдожо ошодог… али оройдоо ошодоггүй.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Манай парторганизациин хүдэлмэри тухай

колхозой партийна органи партийно-эмхидхэлэй ба ...скэ хүдэлмэрине һайнаар колхозойнгоо ажахын ...баринуудые амжалтатай- ...жөөхын тула эрмэлзэнэ.

...йна хүдэлмэрие һайжа- ...хэрэгтэ партийна суглаа- ...үндэр хэмжээндэ, саг сооны ...ехэ удхашанартай. Тии- партийна суглаануудые һа- хоёр дахин алгадгүй, зохи- ...хэлтэйгээр үнгэргэнэбди. ...хэлсэгдэхэ асуудалнуудые ...гэдэ жинрэй коммунист- ...коор хабаадуулагдадаг. Суг- ...дээрэ тэдэнэр үгэ хэлэжэ, ...элэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл ...дэлгэрүүлэгдэнэ.

...нээмэл суглаануудые үнгэр- ...тэрээндэ колхозой партийна- ...эдэбхитэдые хабаадуулдаг ...байбди. Жэшээлхэдэ, 1950 декабриин 3-да партийна суглаан үнгэргэгдэжэ, тэ- ...дээрэ хабарай тарилгын ...тухай асуудал зүбшэн ...һэн байгаа. Энэ суг- ...дээрэ таряанажалай бригадай бригадирнуудай тоо- шагнахадаа хабарай та- ...бэлэдхэлдэ, илангаяа үбэ- ...ротехническэ хэмжээ-ябуулга- ...үнгэргэлгэдэ гараһан хэдэн ...нууд элирүүлэгдэһэн ба тэдэ- ...усадхаха хэмжээнүүд хараа- ...н байха юм.

...оной мартын 14-дэ үнгэр- партийна суглаан дээрэ ...ой МТФ-е даагша нүхэр ...мовай элидхэл шагнаһан ...бди. Тиин, малай үбэлжэлгэ- 1951 ондо малажалые хүг- ...түсэбые дүүргэлгэдэ эли- ...гдэһэн дутуунуудые зайсуул- бүхы коммунистнууд ба ком- ...нуудые эмхидхэн элсүүлһэн ...бди. Гадна, нэмэлтэ тэжээл ...лдэ бүхы колхознигууд ха- ...улагдаа.

...йна суглаануудай шиид- ...нүүдые бэелүүлхын түлөө ...на бюро бага бэшэ хүдэл- ябуулна. Партийна суглаа- ...шиидхэбэриие дүүргэхын тү- ...харюусалгатай нюурнуудта ...хүргэдэг, хүдэлмэриинь шал- байнабди.

...йна организаци хадаа ...истнуудые, илангаяа залуу ...истнуудые хүмүүжүүлхэ ...һаналаа табидаг. Нэн тү- коммунистнуудайнгаа поли- ...эрдэм дээшэлүүлхэ гэжэ ...нобди. Манай партийна ор- ...нида политһургуули, ...(б)-гэй түүхын Хуряангы шудалха кружок эмхид- ...э, тэдээндэ бүхы коммунист- ...олон комсомолецууд ба пар- ...бэшэ эдэбхитэд һуралсана. ...һургуулиин ба кружогой хү- ...ри муу бэшээр табигданхай.

...коммунистнуудые партий- ...ажабайдалда эдэбхитэйгээр ...үүлхын тулада тэдэндэ пар- даалгабаринуудые үгэдэг ...бди. Олонхи коммунистнууд- агитаторнуудаар, политһур- ...нууд ба кружогуудай хүтэл- ...шэдөөр, ханын газетын ба ...алхы хуудаһануудай» ред- ...иин гэшүүдээр хүдэлмэ- ... Партийна даалгабаринуу- дай дүүргэлтые хододоо шалгажа байдагбди.

Партийна организаци болбол коммунистнуудаа ажахын гол һалбаринуудта хубаарилан табиха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна. 21 коммунистнуудаймнай 12-нь мал-ажал дээрэ, 7-нь таряанажал дээрэ хүдэлмэрилнэ.

Партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриие дээшэлүүлхэ хэрэгтэ партийна группанууд ехэ удхашанартай. Малажалай фермэнүүд дээрэ 2, таряанажалай бригадануудта 1 партийна группа эмхидхэгдэнхэй. Эдэ группанууд колхозникуудай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри ябуулха ба социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргэнэ. Адуу малаа һайнаар ондо оруулхын ба малай түлые эмхитэйгээр абахын түлөө малшад хоор хоорондоо мүрысэдэг байха юм. Тэрэнэй ашаар манай колхозникууд адуу малаа амжалтатайгаар үбэлжүүлжэ байна.

Партийна организацимнай 28 агитаторнуудтай агитколлективтэй. Агитколлектив һунгуулиин кампанинуудай үедэ ехэ хүдэлмэри ябуулаа. Партийна организаци ба тэрэнэй агитколлектив большевистскэ агитаци ба пропагандын олон янзын формо ба методүүдые хэрэглэнэ. Агитаторнууд нүхэд Ганжуров, Дашиев, Вахрушкина, Ринчинова, Сультимов болон бусад эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилжэ, агитационно хүдэлмэреэ артелиин ажахын зорилгонуудтай шадамараар холбожо ябуулдаг байна. Партийна организаци хадаа агитаторнуудай семинар саг сооны үнгэргэдэг, тэдэнэй тоосоо шагнажа, хүдэлмэриинь залан ударидадаг байха юм.

Колхоздомнай клуб ба радиоузел хүдэлмэрилнэ. Малажалай томо точконуудта улаан булангууд эмхидхэгдэнхэй. Тэндэ хөөрэлдөөнүүд, газетэ уншалга, зооветеринарна кружогуудай занятиин саг соогоо болоно байдаг.

Мүнөө манай колхоздо малажалай хүндэ хүшэр хүдэлмэриие механизацилха хүдэлмэри хэгдэнэ. Племенной фермэдэ үнеэ электричествээр һааха, тэжээл ууралтуулха агрегадууд тодхогдоо.

Манай партийна организациин хүдэлмэридэ дутуунууд үшөөл бии. Партийна организаци хадаа таряанажалай культурые дээшэлүүлхэ ябадалда анхаралаа багаар табина. Колхозой правлениин хүдэлмэриие партийна организациин һулаар хинадаг дээрэһээнь хүдөө ажахын артелиин Уставые эбдэхэ ушар үзэгдэһэн байна.

Партийна организаци хадаа саашадаа ВКП(б)-гэй обкомой III ба IV пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриие улам шангадхахын, колхозойнгоо ажахые һайнаар хүтэлбэрилхын түлөө тэмсэхэ байна.

Д. Бальчинов, Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин секретарь.

БАЯН УРГАСА ТУЙЛАХАБДИ

гэжэ Заиграйн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд мэдүүлнэ

Тарилга эхилхээр бэлэмди

Энэ оной февральда Сталинай нэрэмжэтэ манай колхозой (Заиграй) правлени таряан ажалай бригада хүтэлбэрилхые намда даалгаа һэн. Энээнэй урда тээ би юрын колхозник байгааб.

Мүнөө бидэнэр тарилгаяа эхилхээр бэлэмди. Бригадымнай үйлэдбэриин түсэб табигдаа.

Хүдэлмэриин моридой тэжээл манайда бии. Мүнөө мориднай амаржа байна. Тарилгын үедэ морид үдэр соо 10 килограмм үбһэ ба 3 килограмм зеленко эдихэ юм.

Үрһэн сэбэрлэгдээд, шалгахын тула аймагай үрһэ шалгалгын инспекцидэ эльгээгдээ.

Полевой стан бэлэдхэгдэжэ, хамтын байра, столово, бани, улаан булан бии болгогдоо.

Энэ жэлдэ манайда 399 га газарта орооһото культуранууд таригдаха. Курбын МТС-эй тракторна бригада манай колхоздо хүдэлмэрилхэ юм. Газарай хүрьһэндэ шииг нойто бариха зорилгоор эдэнэр борнойлго эхилээ. Үндэр ургаса абахын тула бидэ агротехникын бүхы заабаринуудые сахихабди. Тарилга хэхын урда тээ 32 центнер минеральна үтэгжүүлгэ культиватораар хүрьһэндэ оруулагдаха байна. Үрһэнэй ургаха шадал дээшэлүүлхын тулада агаараар дулаасуулжа байнабди.

Тарилгын урда тээ 300 га газараа уһалхабди. Бии байһан һубаг канаванууд үргэдхэгдэжэ, газарнай бага болзор соо уһалагдаха. Энэ хүдэлмэридэ 8 колхозникууд томилогдоо. Тэдэнэр резинэ гуталтай ба шухала зэр зэмсэгүүдтэй.

Үндэр ургаса абахын түлөө бригадымнай гэшүүд социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, ажаллажа байна. Бригадын гэшүүн бүхэн хабарай тарилгын үедэ хоёр нормо дүүргэхын, тарилгые агротехническэ богони болзорто дүүргэхын тулада тракторна бригадые бүхы шухала зүйлнүүдээр хангаха уялга абаа.

Ц. Сандаков, таряанажалай бригадын бригадир.

Бүхы полинуудаа ба сабшалангаа уһалхабди

Хабар болоо. Полинууд дээрэ саһан хайлаба. Хабарай уһан урдажа байна. Колхозникууд-газар уһалагшад хүрзээ барижа, һайрамай уһые полинууд ба сабшалан нуга тээшээ урадхуулна.

Манай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ ороойото культурануудые уһалагдаһан газар дээрэ тариха юм. 399 гектар поли ба 600 гектар нуга сабшалан уһалхын тулада колхозой правлени газар уһалха 8 хүниие томилоо.

Поли дээрэ участогууд хубаарилагдажа, уһалагша бүхэндэ даалгагдаа. Һайрамай уһа тогтоохотоёо хамта, бидэнэр уһалалга хэхэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулнабди.

Манай колхозой ба Майн 1-нэй нэрэмжэтэ хүршэ колхозой бүхы полинууд Шулуутын уһалалгын системээр уһалагдана. Шулуута мүрэнэй эхиндэ уһалалгын барилга бии юм. Тэндэһээ хэдэн километр уһалалгын канава татагдаад, тэрээгээр манай газарта уһан урдажа ерэнэ. Мүнөө энэ канавын мүльһэ сэбэрлэжэ байнабди.

Уһалалгын системэнүүдэй аймагууд хоорондын Удинска управлени энэ жэлдэ нээгдээ. Тэрэ хадаа уһалалгын хуушан системэнүүдые шэнэдхэн байгуулха, хабарай ба зунай үедэ уһалалга хангаха юм.

Ц. Цыдыпов, колхозой ахалагша уһалагша.

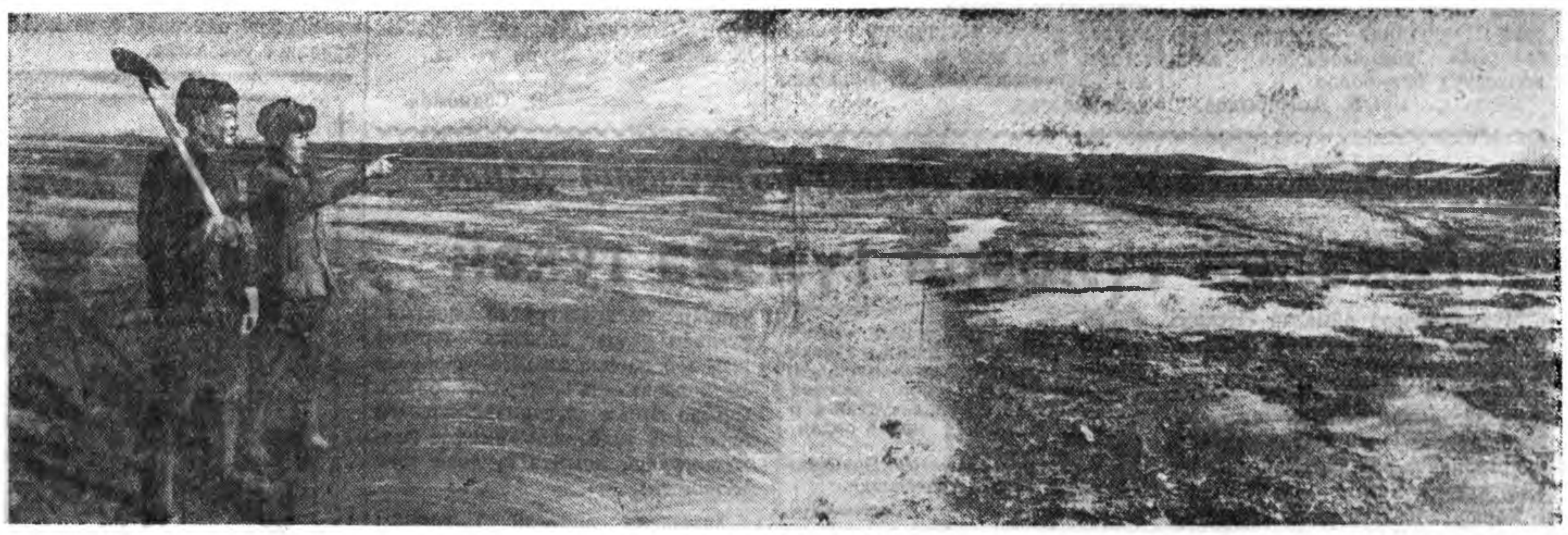
Зурагууд дээрэ: (дээрэһээ доошоо) Курбын МТС-эй № 10 тракторна бригада газарай хүрьһэндэ шииг нойто барихын тула параа борнойлжо байна.

Аймагай хүдөө ажахын таһагай ахалагша агроном, СССР-эй Верховно Соведэй депутат П. К. Метляев ба Сталинай нэрэмжэтэ колхозой таряанажалай бригадын бригадир Ц. Сандаков гэгшэд үрһэнэй таряа шалгажа байна.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой ахалагша моришон П. Сампилов моридоо эдеэлүүлжэ байна.

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой таряанажалай бригадын бригадир Цырендоржи Сандаков ороойото культура тариха газарые уһалха даалгабари Цыретор Цыдыповто үгэжэ байна.

М. Минеевэй фото.

ҺУНГАГШАДАЙ ЗАХЯАЕ ДҮҮРГЭХЭ

...ашадай депутадуудай нюта- ...Соведүүдтэ һунгаха һунгуу- ...кампаниин үедэ манай горо- ...һунгагшад суглаанууд дээрээ ...ской ажахын хүгжэлтын ба ...болбосон зохид түхэлтэй ...талаар туйлагдаһан за- ...амжалтануудые тэмдэглэхэ ...худалдаа наймаанай орга- ...нуудай ба ажалшадай ажа- ...хангаха предприятинуудай ...эриин дутагдалнуудые эли- ...байна. Худалдаа наймаа- ...точконуудые ба ажалшадай ...дал хангалгын предприя- ...дые город дотор, илангаяа ...захын газарнуудаар зү- ...хубаарилан табиха хэрэгтэ ...ской Совет бага анхаралаа ...тухай тэдэнэр тэмдэглээ

...һунгагшадай шүүмжэлхы ажаг- ...нуудые бэелүүлэн, ажалша- ...депутадуудай городской Сове- ...гүйсэдком хадаа городой за- ...газарнуудай ажалшадые хан- ...предприятинуудай ба пром- ...бинадуудай, олзоборилгын ар- ...нүүдэй бүтээн гаргадаг эд ба- ...нуудай ассортиментые олошо- ...тухай, мүн жэжэ худал- ...наймаае һайжаруулха хэм- ...нууд тухай асуудалнуудые ...өө заседанинууд дээрэ зүб- ...лсэһэн байха юм.

...асуудалнуудые зүбшэн хэл- ...эдэ ажалшадые хангалгын предприятинууд ба худалдаа наймаанай организацинуудые зүбөөр хубаарилан эмхидхэхэ хэрэгтэ бии байһан дутуунууд элирүүлэгдээ. Худалдаа наймаанай организацинууд ехэнхидээ городой центртэ байдаг, харин Лысая гора, Никольско, Октябрьска, Богдан Хмельницкиин нэрэмжэтэ хүдэлмэришэдэй поселогууд ба мяханай комбинат, механизированнэ шэлэй завод, Батарейка, шэлэй завод гэхэ зэргын газарнуудта үсөөн юм.

Эдэ бүгэдэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, худалдаа наймаанай организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, промкомбинадууд ба олзоборилгын артельнүүдэй түрүүлэгшэнэр хадаа хүн зоной олоор ябадаг газарта магазин нээхэ гэһэн һанал гаргадаг байгаа. Тиихэдэ городской ба районно Соведүүдэй гүйсэдкомууд энэ хэрэгые һулаар хинадаг байгаа.

Городской Соведэй гүйсэдком хадаа өөрынгөө шиидхэбэринүүд соо городой захын газарнуудта худалдаа наймаанай точконуудые ба ажалшадай ажаһуудал хангалгын предприятинуудые олошоруулха хэмжээнүүдые хараалаа. Энэ үе соо худалдаа наймаанай 25 павильонууд, палатканууд ба ажалшадые хангаха цехүүд нээгдэхэ ёһотой.

Худалдаа наймаанай предприятинуудай, промкомбинадуудай ба олзоборилгын артельнүүдэй правленинүүдэй түрүүлэгшэнэр горсоведэй энэ шиидхэбэриие бодото хэрэг дээрэ бэелүүлжэ ороо. Октябрьска поселогто—магазин, мелькомбинадта—эдеэ хоолой зүйлнүүдые худалдаха павильон, Никольско поселогто — дулаалагдаһан киоск нээгдэһэн байна. Лазогой нэрэмжэтэ поселогто эдеэ хоолой зүйлнүүдые худалдаха павильоной барилга эхилээ. Лысая гора ба Батарейкэдэ эдеэ хоолой павильонуудай барилга дүүргэгдэжэ байна.

Механизированнэ шэлэй заводто, кумысолечебницэдэ ажалшадые хангаха мастерскойнууд нээгдээ. Мяханай комбинадта, Батарейкэдэ, городой хада дээрэхи хубида павильонууд баригдажа эхилээ.

Гэбэшье, худалдаа наймаанай зарим организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, промкомбинадуудай ба олзоборилгын артельнүүдэй правлениин түрүүлэгшэнэр худалдаа наймаанай точконуудые ба ажалшадай ажаһуудал хангаха предприятинуудые нээхэ даалгабаринуудаа удаанаар гүйсэдхэнэ. Бурмонторг (директорынь нүхэр Солодов) Сэлэнгэ мүрэнэй баруун бэедэ, Богдан Хмельницкиин нэрэмжэтэ поселогто худалдаа наймаанай точконуудые мүнөө хүрэтэр нээгээгүй байһаар. Паровозо-вагонно заводой ОРС (директорынь нүхэр Плетенев), Аршан поселогто, Забольнична улицада худалдаа наймаанай точконуудые үшөө нээгээгүй. НОД-3 ОРС, «Восход» ба «Кооператор-комсомолец» гэжэ артельнүүд худалдаа наймаанай ба ажалшадые хангаха предприятинуудые нээхэ түсэбүүдээ дүүргээгүй байһаар.

Дурсагдаһан эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй өөһэдтөө үгтэһэн даалгабаринуудые мүнөө хүрэтэр дүүргээгүй байһанай шалтагаан хадаа тэдэнэй зүгһөө ведомственнэ үзэл гаргадаг ба советскэ эрхэ байдалда ажалшадай эрилтые хангаха ябадалые хараадаа абадаггүй ябадал болоно.

Худалдаа наймаанай Министерство (министрые орлогшо нүхэр Окунев), Бурпромсовет (түрүүлэгшэнь нүхэр Еременко) худалдаа наймаанай ба ажалшадые хангалгын предприятинуудые нээхэ хэмжээ-ябуулгануудые һайшаадаг болобошье, худалдаа наймаанай организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй гээгдэнги һаналнуудые үнэндөө дэмжэдэг байна гэхэдэ алдуу болохогүй.

Худалдаа наймаанай организацинууд, промкомбинадууд, олзоборилгын артельнүүд хадаа ажалшадай депутадуудай городской Соведэй гүйсэдкомой тогтоолоор тэдэндэ үгтэһэн даалгабаринуудые апрель һарын эсэс хүрэтэр хүсэд дүүргэхэ бүхы арга боломжотой.

Һунгуулиин кампаниин үедэ ажалшад хадаа жэжэ худалдаа наймаан культурна советскэ худалдаа наймаанай эрилтэнүүдые үшөө хангажа шаданагүй гэжэ шүүмжэлһэн байгаа. Юуб гэхэдэ, лоточнигуудай наймаа хэдэг газарта санитарна ёһо журам сахигдадаггүй, продавецууд тусхай хубсаһаар хангагдаагүй байдаг һэн. Гадна, лоточнигууд олон ушарта наймаа хэхэ эрхэ олгоһон үнэмшэлгэгүй ба эд бараанай сэн тухай тусхай саарһагүй байдаг һэн.

Эдэ бүгэдэ дутуунуудые зайсуулаа һаа, худалдаа наймаанай ба эдеэ хоолой предприятинууд хабарзунай үеын хүдэлмэридэ һайнаар бэлэдхэжэ шадаха гээшэ. Городой худалдаа наймаанай организацинууд апрель һарын дүүрэтэр һэрюусүүлгын умда ба дулаанай үедэ хэрэглэгдэхэ бусад товарнуудые худалдаха 195 киоск, 166 лотогуудые эмхидхэхэ ёһотой байна. Жэжэ худалдаа наймаа хэхын тула хэдэн зуун хүдэлмэрилэгшэд хэрэгтэй болоно. Ушар иимэһээ худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдые советскэ худалдаанай ёһо журамтай танилсуулха, жэжэ худалдаа наймаае культурнаар хэхэ шадабаритай болгохо зорилго табигдана.

Буфетнэ худалдаа наймаа эрхилхын тулада тусхай лотогууд түхеэрэгдэхэ ёһотой. Эдэ лотогуудые амһарта гэхэ зэргын шухала хэрэгсэлнүүдээр хангаха шухала. Город дотор хүсэд һайнаар түхеэрэгдээгүй палатканууд, киоскнууд болон лотогуудһаа архи худалдаха ябадалые хорихо хэрэгтэй.

Промкомбинадууд ба олзоборилгын артельнүүд 1950 ондо валовой продукци гаргаха түсэбөө 100 процент дүүргэһэн болобошье, ассортиментын талаар түсэбөө дүүргэжэ шадаагүй. Тэдэнэр хадаа 59 янзын продукци гаргахын орондо зүбхэн 31 янзын продукт гаргаа. Трикотажна хубсаһа, гэрэй хэрэгсэлэй амһарта ба бусад зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ түсэбөө дүүргэдэггүй байна.

Эдэ бүгэдэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, олзоборилгын артельнүүдэй ба промкомбинадуудай хүтэлбэрилэгшэд түсэбөө ассортиментнэ талаар дүүргэхэ арга боломжонуудаа хэрэглэдэггүй байна. Нютагай түүхэй эд тон хангалтагүйгөөр ашаглагдана.

Энэ жэлдэ үргэн хэрэглэлэй эд бараанууд үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 3,5 миллион түхэриг ехээр үйлэдбэрилэгдэхэ байна. Энэ түсэбые гүйсэд дүүргэхэ арга боломжо городой промкомбинадуудта ба олзоборилгын артельнүүдтэ бии. Хэрбээ «Кооператор-комсомолец» промартель (түрүүлэгшэнь Пономарев) үнгэрэгшэ жэлдэ трикотажна хубсаһа гаргаха эдээр дутамаг байгаа һаа, мүнөө жэл соо хүрэхэ нимэ юумээр хангагданхай.

Үргэн хэрэглэлэй эд бараануудые ехээр үйлэдбэрилэн гаргажа, манай городой ажалшадай улам ургажа байгаа эрилтые хангаха гээшэ промкомбинадуудай ба олзоборилгын артельнүүдэй шухала зорилго мүн.

Е. ТАРЯШИНОВ, ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо.

Манай республика дотор

Городой коллективүүдэй туһаламжа

Улан-Удын эмхи зургаанууд болон организацинуудай коллективүүд Иволгын аймагай колхозуудай ниитын малые нэмэлтэ тэжээлээр хангалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсажа байна.

«Бурмонголстрой» трестын коллектив «Осоавиахим» колхоздо нэмэлтэ тэжээл бэлдэлгэдэ туһалха 4 хүниие, ашаанай автомашина эльгээбэ. Городской ба Железнодорожно районуудай мал бариг-шадай товариществонууд 5 тонно лузга, 1 тонно зелёнко ба элдэб эдеэ хоолой 150 килограмм үлөөдһэнүүдые суглуулжа эльгээһэн байна. Тэрэшэлэн Госпивзаводой дирекци ба завком өөрынгөө машинаар 13 тонно барда (бурдууг) тус колхоздо абаашажа үгөө.

Энэ колхозой малшад туһаламжа үзүүлһэнэйнь түлөө дээрэ дурсагдаһан коллективүүдтэ баясхалан хүргэһэн байна.

И. Гроссман.

Шэнэ зүжэгүүд табигдахань

Гүрэнэй Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба баледэй театр апрель һара соо хоёр шэнэ зүжэг харуулха байна.

Советскэ композитор, Сталинска шангай лауреат Глиэрэй «Красный мак» гэжэ балет БМАССР-эй габьяата артист Арсеньев, Глазер гэгшэдэй хүтэлбэри доро табигдахань. Тус балет 1927 ондо түрүүшынхеэ табигдаһан юм. Мүнөө «Красный мак» гэжэ балет хүгжэмэйнгөө, мүн либреттынгээшье талаар шэнэдхэгдэнхэй.

Нүгөөдэнь грузинска композитор Долидзын «Кето ба Коте» гэжэ хүгжэмтэ комеди. Энэ комеди үнэн сэхэ ба реалистическэ удхатай, арадай дуунай аялга дээрэ найруулагдаһан хүгжэмөөрөө харагшадые ехээр һонирхуулдаг байна.

Эдэ зүжэгүүдтэ театрын эрхим артистнар наадаха.

Н. Маторин.

Колхозууд нэгэдэбэ

Мухаршэбэрэй аймагта һүүлэй үедэ 6 жэжэ колхозууд нэгэдэжэ, ажахын олон һалбаритай 3 томодхогдоһон колхозууд болобо.

Подлопатинска сельсоведтэ Маленковой нэрэмжэтэ, Суулгын сомондо Андреевэй нэрэмжэтэ, Сагаан-Шулуутайда «Улаан-шулуута» гэжэ томодхогдоһон шэнэ колхозууд бии болоо.

Б. Дымбрылов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хизаар ороноо шэнжэлхэ республиканска музейн хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Хамагановэ Хэжэнгын аймагай «Зургаанай зам» колхозой хониншон Б. Бадмаева, Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой залуу трактористнууд Д. Жамбаев, Д. Ешиев ба Улан-Удын бурят дунда һургуулиин һурагша Г. Сангадеев гэгшэдтэ хаанта засагай үедэ Сэлэнгын аймагта сүлэгдэһэн декабристнуудай ажал-ябуулга ба ажабайдал тухай хөөрэжэ байна.

О. Сурнановагай фото.

Улаан тугта хүртэбэ

Иволгын аймагай «Кожевник» гэжэ олзоборилгын артель энэ жэлэйнгээ нэгэдэхи кварталай түсэбые амжалтатайгаар дүүргээ. Тиихэдэ нүхэр А. Ф. Подкорытовай хүтэлбэрилдэг пимокатна цехынхид илангаяа ехэ амжалтатайгаар хүдэлмэрилөө. Тус цех кварталайнгаа түсэб арбан үдэрөөр түрүүлэн дүүргэжэ, правлениингээ ба парторганизациингаа дамжуулгын Улаан туг абаба.

Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөн эндэ үргэнөөр дэлгэрээ. Энэ цехын хүдэлмэришэд нүхэд В. К. Орлов, О. Н. Гурская, Г. П. Бугрова болон бусад үдэрэйнгөө нормонуудые 150—200 процент дүүргэнэ.

Тэрэшэлэн артелиин бусадшье цехүүдтэнь Майн урда тээхи социалистическэ мүрысөөнэй туг дээрэ үргэгдэнхэй. Мүрысөөндэ орожо, дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаһан нүхэд Кузнецов, Посольский, Поленишев, комсомолецууд нүхэд Акулов, Рыжаков ба бусад үдэр бүри 2—2 нормо дүүргэжэ, хүндэлэлэй доскада бэшэгдээ.

Парторганизациин агитаторнууд нүхэд О. Гурской, Ю. Кузьмина, Ю. Солдатов болон бусад хүдэлмэришэдэй дунда политико-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа, өөһэдынгөө дүлэтэмэ үгэнүүдээр эдэ хүдэлмэришэдые эрхим ажалда зоригжуулна.

А. Антонов.

Методическа булан

Мухаршэбэрэй аймагай библиотекэдэ (даагшань нүхэр Н. Кондратьева) культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдтэ туһалха «Методическа булан» эмхидхэгдээ. Эндэ клубуудай, уншалгын байшангуудай ба библиотекэнүүдэй хүдэлмэриие эмхидхэхэ методическа заабаринууд, эрхим избачнуудай, клубуудые даагшадай ба культурно-гэгээрэлэй бусад хүдэлмэрилэгшэдэй хүдэлмэриин дүй дуршэл тухай материалнууд табигданхай.

П. Степанов.

Һурагшадай турнир

Хэжэнгын аймцентртэ шатараар түрүү һуури эзэлэлгээр һургуулинуудай хоорондын турнир үнгэргэгдөө. Эндэ эхин ба долоонжэлэй һургуулинуудай 12 һурагшад хабаадалсаа.

6—7 классуудай һурагшадай дундаһаа һурагша Д. Дондоков, 3—4-дэхи классуудайхидай дундаһаа Жимбеев түрүү һуури эзэлээ.

Э. Содномов.

ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ПАКТЫН ТҮЛӨӨ!

Индиин арад эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй хандалгада гараа табина

ДЕЛИ, апрелиин 5. (ТАСС). Агууехэ табан державануудай хоорондо эб найрамдалай пакт баталуулха тухай эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй хандалгада гар табигшадай тоо Инди дотор үдэр бүри олошорно.

«Свадхината» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, хандалгада гар табиха үедэ эб найрамдалай тала бариг-шадай ехэ митинг Хуглида (Баруун Бенгали) болоһон байна. Митингдэ хабаадагшад агууехэ табан державануудай хоорондо эб найрамдалай пакт дары баталуулхые, сэрэгэй пропаганда хорихые, гадаадын сэрэгүүдые Кореяһаа, Вьетнамһаа, Малайяһаа гаргахые эрибэ.

ДҮРБЭН ДЕРЖАВАНУУДАЙ ГАДААДЫН ХЭРЭГҮҮДЭЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ ОРЛОГШОНОРОЙ ДАБ ДЭЭРЭХИ ЗҮБЛӨӨН

ПАРИЖ, апрелиин 5. **(ТАСС-эй тусхай корреспондент).** Дүрбэн державануудай гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй орлогшонорой зүблөөн дээрэ СССР-эй делегациин толгойлогшо А. Громыко мүнөөдэр завтрак хэбэ. Энэ зүблөөн дээрэ Францийн делегациин толгойлогшо Пароди, США-гэй делегациин толгойлогшо Джессеп ба Великобританиин делегациин толгойлогшо Дэвис, мүн тэдэнэй орлогшонор завтрак дээрэ байлсаба.

Зүблөөндэ хабаадагшад завтрагай үедэ һаналаа официальна бэшээр мэдэлсэбэ.

Энээнтэй дашарамдуулан мүнөөдэр болохо заседани хойшолуулагдаа.

Удаадахи заседани апрелиин 6-да болохо.

КОРЕЯДАХИ СОБЫТИНУУД

Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, апрелиин 6. (ТАСС). Арадай армиин частьнууд Хитадай һайндуратанай частьнуудтай хамтадаа ябажа, бүхы фронтнууд дээрэ дайсанда эсэргүү шанга байлдаануудые хэжэ үргэлжэлһөөр, тэрэнэй хүнүүдтэ ба техникэдэ ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулна гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани апрелиин 6-да мэдээсэбэ.

Арадай армиин частьнууд зүүн эрье дээрэ дайсанай 3 самолёдые буудажа унагаагаа.

Шуманай түсэбые Аденауэрэй правительствын зүбшөөрһэнтэй Германска демократическа республикын министрнүүдэй Соведэй мэдүүлгэ

БЕРЛИН, апрелиин 5. (ТАСС). Германска демократическа республикын министрнүүдэй Соведэй заседани апрелиин 5-да боложо, Шуманай түсэбые Аденауэрэй правительствын зүбшөөрһэн тушаа иимэ мэдүүлгэ хэһэн байна.

«1951 оной мартын 19-дэ, Парижда, Аденауэрэй правительствын түлөөлэгшэ хадаа Шуманай түсэб гэдэг тухай договорой проектые Францийн, Италиин, Голландиин, Бельгиин ба Люксембургын правительствонуудай түлөөлэгшэдтэй хамтадаа зүбшөөрһэн байна. Энэ договорой проектын ёһоор, «Хүндэ промышленностиин нэгэдэл» байгуулагдажа, эдэ оронуудай горно-нүүрһэнэй, металлургическа бүхы промышленностиие гартаа абаха байна.

Шуманай түсэбтэ хабаадагша оронуудай правительствонууд нүүрһэнэй ба металлургическа промышленность тушаа хуулита эрхэнүүдһээ арсаха байна гэжэ договорой проект тусгаар хараална. Германиин промышленна центр — Рурска область манай эсэгэ ороной экономическа системэһээ һалгаагдан абтажа байна, энэ шухала районой эзэн байха суверенна эрхэнүүдыень манай арадһаа буляан абажа байна. Промышленна Рурые һалгаан абаха политика энээгээр дүүргэгдэнэ.

Нүүрһэнэй ба металлургическа промышленностиие нэгэдүүлгэ хадаа Баруун Европодо буу зэбсэгэй кузница байгуулха гэһэн американска түсэбые бэелүүлхэ ябадал болоно. Энэ нэгэдүүлгэ хадаа Баруун Германиие ремилитаризацилга түргэдхэхэ ба агрессивнэ Хойто-атлантическа блогто хэрэгтэй сэрэгэй-промышленна базые Европодо байгуулха зорилготой байна. Шуманай түсэб тушаа хэлсээн хадаа единэ, демократическа ба демилитаризованно Германи байгуулха тухай Потсдамска шиидхэбэринүүдые бүдүүлигээр эбдэһэн ябадал мүн.

Шуманай түсэб тушаа договорой проект томо монополинуудай түлөөлэгшэдһөө бүридэһэн «Верховно орган» гэдэгые байгуулха гэжэ хараална. Дай бэлэдхэлгын материальна база байгуулха зорилготой энэ «Верховно орган» нүүрһэ малтан абалгын, шэрэм ба булад үйлэдбэрилгын хэмжээ тодорхойлхо, түүхэй эд хубааха, гадаадын худалдаа наймаа эрхилхэ, урьһаламжанууд тухай хэлсээнүүдые баталха, хүндэ промышленностиие мүнгөөр хангаха, нүүрһэнэй, шэрэмэй ба буладай сэнгүүдые [...] хо эрхэтэй байна. Хүндэ п[...]ленностиин нэгэдэлэй «В[...] орган» американска агресс[...]питалай мэдэлдэ байха юм. [...]науэрэй правительство Ш[...] түсэб тушаа договорой п[...] һайшааһан ба тэрэнэй эсэс[...]стые баталхаар бэлэн ба[...] мэдүүлһэн байна.

Шуманай түсэбтэ хабаад[...]даа Германиие хахалан бу[...] Баруун Германиие ремил[...]цилха ба тэрэниие шэнэ [...] газар болгохо талаар Аде[...] правительствын энээнэй урд[...] хэжэ байһан хэмжээ-ябуу[...] соо эгээн муухай ба эгээн [...] хэрэг гээшэ.

Нүүрһэнэй, шэрэмэй ба [...] Рурска магнадуудай даа[...] бэелүүлдэг Аденауэр ба [...] правительство немецкэ [...] ажабайдалай интересүүдые [...] муухайгаар дахин худалда[...] Германска демократическа р[...]ликын правительство бүхы [...] арадай үмэнэһөө мэдүүл[...] бүлэг хадаа гэмтэ хэрэгэйн[...]лөө немецкэ арадай үмэнэ [...] харюусалга дааха байна.

Шуманай түсэб тушаа [...] хадаа баруун-германска [...]кые финансова бүлэг магн[...] бүрин эзэмдэн зонхилхо [...] хүргэнэ. Тэрэ хадаа дээрм[...] өөрынгөө аха партнер — ам[...]ска империализмтай хэлсээ[...]дэг баруун-германска моно[...]нуудай диктатура мүн. [...] хойшолонгоор Баруун Гер[...] экономико сэрэгэй замда [...] оруулагдаха ба амгалан п[...]ленность ехээр хаһагдаха [...] Энэнь баруун-германска х[...]ришэдтэ, тарияашадта ба ал[...]шадта шэнэ муухай гасала[...]лон асарха, угаа олон то[...] месленнигүүд, жэжэ ба ду[...]гын предпринимательнууд[...]рүүлхэ байна.

Аденауэр ба тэрэнэй бүл[...]даа немецкэ Саарска об[...] худалдаа.

Потсдамда дүрбэн агууе[...]жавануудай баталһан хэ[...] үндэһөөр Саарска область [...]ска территори гэжэ мэдэ[...] бүхы Германиин таһаршаг[...] хубинь гэжэ харагдана гэж[...]манска демократическа ре[...]кын правительство тэмдэгл[...]

Харюусалгата ред[...] Б. А. ОЧИ[...]

Мүнөөдэр кинотеатрнууд

ОПЕРО БА БАЛЕДЭЙ ТЕАТР[...] «Галька» (12 часһаа), «Дуб[...] (20 часһаа).

ОРОД ДРАМЫН ТЕАТРТА — [...]доһон гэр» (12, 20 часуудһаа).

Кинотеатр «ПРОГРЕСС» — «[...] Казахстан» (16, 18, 20 час[...] «Штрафная площадка» (22 ча[...]

Кинотеатр «ЭРДЭМ» — «[...] Киргизи» (11, 12 ч. 20 м., 13 ч[...] 15, 17 часуудһаа). «Кадман[...] 21 часуудһаа).

АГНУУРИИН ДРОБОВ[...] БУУНУУДТАЙ БҮХЫ ГРАЖДАНИНУУДАЙ АНХАР[...]

БМАССР-эй Министрнүүд[...]ведэй дэргэдэхи агнуурин [...] эрхилхэ Управлени агнуури[...]тай бүхы нюурнууд (ангуушад [...] ангуушадбэшэ) СССР-эй СН[...] 1940 оной ноябриин 29-нэй № [...] тогтоолой үндэһөөр буунууд[...] бүри регистрацида оруулха у[...] гэжэ Бурят-Монголой АССР-[...] граждани нуудта мэдээсэнэ.

Улан-Удэ городто [...] һайндуранай общество (Ул[...] № 31) аймагуудта ДОО-гэй [...]тивүүдэй бюронууд, мүн [...] Заготживсырьёгой бэлэдхэлэй [...]ронууд регистраци хэхэ байна.

Регистрацида ороогоһоо [...] буугай эзэд 300 түхэриг [...] хэмжээтэй яла түлэхэ, мүн [...] дабтагдаһан ушарта буугаа [...]гаха байна.

Уншагшадай асуудалнуудта харюу

Ажалай түлбэри түлэхэ тухай

Мухаршэбэрэй аймагай «Искра» колхозой счетовод нүхэр Горюнов иигэжэ асууна:

Колхозой түрүүлэгшын орлогшын хүдэлмэри хайшан гэжэ түлэгдэдэг бэ? Олон жэлдэ хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө тэрээндэ ажалта үдэр үгтэдэг гү?

Харюу. «Колхозуудай түрүүлэгшэнэрые ба бусад хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые саашадань бэхижүүлэлгээр партиин ба советскэ организацинуудай зорилгонууд тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй 1950 оной июлиин 9-нэй № 2931 тогтоолоор колхозуудта иигэжэ дурадхагдаһан байгаа:

«Колхозуудта ажалай эмхидхэл һайжаруулха, тэрэнэй бүтээсые дээшэлүүлхэ ба ажалта үдэрэй түлбэри гуримшуулха хэмжээнүүд тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1948 оной апрелиин 19-нэй тогтоолой ёһоор колхозуудай түрүүлэгшэнэртэ түлэгдэдэг түлбэриин 80—90 процентын хэмжээнэй түлбэри орлогшонорто түлэгдэхэ. Колхозникуудай хамтын суглаагаар томо колхозуудта иимэ тушаал бии болгохо.

Хүдөө ажахын культурануудай ургаса хуряаха, ниитын малажал түрэл бүхэнэй малаар хүгжөөхэ, мүн һү һааха түсэбөө колхозой үлүүлэн дүүргээ һаань, колхозой түрүүлэгшэдэ ба орлогшодонь нэмэлтэ ажалта үдэр үгтэхэ.

Олон жэлдэ хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө колхозой түрүүлэгшын орлогшодо ажалта үдэр нэмэжэ үгэхэ гурим бии. Колхозой томодхогдохоһоо урид түрүүлэгшээр хүдэлмэрилһэн сагынь хүдэлмэриинь стажда оролсохо.

> **Колхозой түрүүлэгшын орлогшын, счетоводой ажалые түлэхэ тухай, муугаар хүдэлмэрилдэг колхозникуудта ямар хэмжээ абаха тухай асуудалнуудтайгаар газетэ уншагшад манай редакцида хандаба.**
>
> **Харюу болгон нүхэр Л. Врублевскаягай статья толилнобди.**

Саашань нүхэр Горюнов иигэжэ асууна:

Колхозой счетоводой ажал хайшан гэжэ түлэгдэдэг юм? Хэрбээ колхоздо хэдэн счётно хүдэлмэрилэгшэдэй байгаа һаа, ажалынь хайшан гэжэ түлэгдэхэб?

Харюу. Счетоводуудай (бухгалтернуудай) ажалай түлбэри хүдэлмэриинь хэмжээнһээ ба тэрэнэй мэргэжэлһээ дулдыдан, колхозой түрүүлэгшын ажалта үдэрэй ба мүнгэн түлбэриин 60—80 процентын хэмжээтэйгээр тэдээндэ түлэгдэхэ. Тоосоогоо һайнаар табиһанайнь түлөө колхозой түрүүлэгшын абадаг нэмэлтэ түлбэриин 50 процентын хэмжээтэйгээр счетоводто (бухгалтерта) түлэгдэхэ гэжэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1948 оной апрелиин 19-нэй тогтоол соо дурадхагдана.

Гадна, 3 жэл энэ тушаалда хүдэлмэрилжэ ябаһан колхозой счетоводто (бухгалтерта) тэрээндэ түлэгдэдэг ажалта үдэрэй 5 процентнь, 5 жэл соо ба дээшээ — 15 процентнь нэмэжэ түлэгдэхэ байна. Хэрбээ колхозой счетоводой (бухгалтерай) учётно хэрэгээ хангалтагүйгөөр эрхилээд, жэлэйнгээ тоосоо муугаар табяа һаань, колхозой правлениин шалгалтын комиссиин гү, али аймагай хүдөө ажахын таһагые даагшын дурадхалаар колхозникуудай ниитын суглаан дээрэ хэлсэжэ, тэрэнэй жэл соо олоһон ажалта үдэрһөөнь 10 процентыень дараха байна. Счётно бусад хүдэлмэрилэгшэдэй ажалайнь түлбэриин хэмжээе колхозникуудай хамтын суглаан тогтоодог юм.

Хэжэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой ОТФ-е даагша нүхэр Тудупов иигэжэ асууна:

Муугаар хүдэлмэрилдэг колхозникуудта ямар хэмжээ абтажа болохоб? Муугаар хүдэлмэрилөө һаань, мүн тэрэшэлэн ОТФ-е даагшын даалгабари дүүргэдэггүй хонишодһоо фермые даагша 5—5 ажалта үдэрынь дараха эрхэтэй гү?

Харюу. Хүдөө ажахын артелиин Уставай 17-дохи статьягай ёһоор иимэ колхозникуудта элдэб хэмжээнүүдые абажа болохо байна. Шанаргүйгөөр хэгдэһэн хүдэлмэриие ажалта үдэр үгэнгүй гэмтэ нюураарнь дахяад бүтээлгэхэ, мүн колхозникуудай хамтын суглаан дээрэ табиха, выговор соносхохо, 5 ажалта үдэрөөр яла түлүүлхэ, саг зуураар ажалһаань сүлөөлжэ болохо байна. Иимэ хэмжээнүүдые фермые даагшад, бригадирнууд, колхозой түрүүлэгшэ өөһэдөө бэшэ, харин колхозой правлени абаха байна.

Артелиин гэшүүдые хүмүүжүүлхын тулада абаһан эдэ бүхы хэмжээнүүд тэдээндэ хэрбээ туһа болоогүй һаань, правлени болбол тиимэ колхозникуудые артельһээнь гаргаха тухай асуудал колхозникуудай хамтын суглаан дээрэ табиха байна.

Адрес редакции: Улан-Удэ, ул Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 23, заместителя редактора — 7-65, отв. секретаря — 3-23 Отделов: партийной жизни, культуры и быта — 4-52, сельскохозяйственного [...] промышленности — 6-84, мест. информации и писем — 6-34. Для междугородных переговоров — 16.

Н-03569. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000